

Lípě ze dne 8. března 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem dle §u 81 tr. zák. a přestupkem dle §u 312 tr. zák., a uznal v otázce, o níž tu jde, v

d ů v o d e h :

Výroku, odsuzujícímu stěžovatele pro přestupek §u 312 tr. zák., vytýká stížnost, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti dle §u 281 čís. 9 a) tr. ř., že vyjádření se stěžovatelovo: »Ich kenne die Gesetze besser, wie die ganze Finanzwache, dass ich beim Zollamte halten muss, steht nirgends geschrieben« pokládal neprávem za urážku; jedná se prý pouze o neslušnost, která nespadá pod skutkovou podstatu §u 312 tr. zák. Lze sice přisvědčiti, že pro odsouzení dle §u 312 tr. zák. nestačí pouhé neslušné a nezdvořilé jednání vůči osobě veřejné služby, avšak o takovém jednání nemůže býti v tomto případě řeči. Projev stěžovatelův dosáhl již stupně ústní urážky, obsahujet' zřejmě výčitku, že finanční orgán nezná svých povinností, čímž vážnost jeho veřejné služby může býti snižována. Výčitku takovou právem tedy shledal soud urážlivou pro veřejnou funkci orgánů finančních a není proto výrok odsuzující pro přestupek §u 312 tr. zák. nezákonným.

Čís. 1289.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).
Řetězový obchod lze spáchat i ojedinělou činností nepatrného rozsahu.

(Rozh. ze dne 8. října 1923, Kr I 630/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 2. března 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem §u 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n.

D ů v o d y :

Vývodům, jimiž zmateční stížnost, dovolávajíc se zmatečného důvodu čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., dokazuje, že činností stěžovatelovou podstata řetězového obchodu opodstatněna není, nelze přisvědčiti. Zákon o válečné lichvě chrání netoliko veškeré spotřebitelstvo jako celek, nýbrž i jednotlivé spotřebitele. Dle smyslu a účelu zákona stačí proto, že zbytečné zdražení nebo zdržení zboží, kterému zákon čelí zákazem řetězového obchodu, poškozujee neb ohrožuje pouze zájmy jednotlivce, protože činnost pachatelova obmezuje se na ojedinělý případ obchodování a na množství zboží, nepřevyšující bezprostřední potřebu jednotlivého spotřebitele. Tomuto výkladu zákona není na závadu doslov §u 11 čís. 4; volba slov »s předměty potřeby« odpovídá pokračovacímu tvaru slovesa »provozuje«; pokračovacího tvaru slovesa pak užívá zákon i na jiných místech, kde nepochybně a nesporně skutková podstata činu trestného naplňuje se již ojedinělým činem (§ 2: zatajuje, § 6: požaduje,

§§y 7, 8: žádá, dává poskytovatí nebo slibovatí, § 9: přeplácí, § 10: smlouvá a tak dále). Nezáleží tedy na tom, že při stěžovateli jedná se jen o případ ojedinělý, malicherný. S hlediska ochrany i jednotlivce podává se dále, že zákonu přičí se činnost pachatelova již tehdy, mohl-li účinek, zákonem trestaný, nastati co do onoho množství zboží, s kterým pachatel bezprávně nakládal. Nezáleží proto na tom, že činnost stěžovatelova nebyla způsobilá stupňovatí cenu předmětu, totiž cenu látek všeobecně. Poukazem na nezaměstnanost a nouzi stěžovatelovu uplatňuje stížnost pouze pohnutku, která nevyklučuje vědomí, skutkovou podstatou řetězového obchodu předpokládaného a je proto bez významu pro otázku o vině.

Čís. 1290.

»Obviňování z nového skutku« po rozumu §u 263 tr. ř. může se státí způsobem jakýmkoliv.

(Rozh. ze dne 8. října 1923, Kr II 395/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti Matildy K-ové, matky a poručnice nezl. obžalovaného Maxe K-a do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 24. dubna 1922, pokud jím byl obžalovaný Max K. v odstavci druhém rozsudku uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v odstavci druhém a sprostil dle §u 259 čís. 3 tr. ř. obžalovaného z obžaloby pro zločin podvodu podle §u 197, 200 tr. zák., jehož se prý dopustil tím, že v srpnu 1921 v Brně lstivým předstíráním, že jest v obchodním spojení s jeho bratrem, Robertem G-a v omyl uvedl, kterým tento na svém majetku škodu 200 Kč převyšující utrpěti měl a ve výši 1.000 Kč utrpěl.

D ů v o d y:

Jak ze spisů vysvítá zmínil se svědek Otto G. dne 21. listopadu 1921 při hlavním přelíčení, konaném v trestní věci rozsudkem právoplatně již ukončené proti Maxu K-ovi pro různé podvody, že mu Robert G. (bratr svědkův) řekl, že si obžalovaný od něho na s v ě d k o v o jméno na nějaké auto vypůjčil 1.000 Kč, a že svědek nedostal zpět ničeho. Obžaloba tehdy na tento čin rozšířena nebyla a veřejný obžalobce si nevyhradil stíhání Maxe K-a pro tento skutek. Dle trestního oznámení městského policejního úřadu v Brně ze dne 28. prosince 1921 udal tam svědkův bratr Robert G., že obžalovaný na něm vylákal 1.000 Kč lstivým předstíráním, že obchoduje společně s jeho bratrem, proti němuž prý mu ze společných obchodů vzešla řada pohledávek, že bratr prý u sebe tolik peněz nemá, a že ho posílá, by mu peníze vyplatil. Po provedeném přípravném vyhledávání, za kteréhož Otto G., byv jako svědek znovu slyšen, udal, že se zmínil ohledně 1.000 Kč vylákaných na bratrovi již u hlavního přelíčení, státní zastupitelství podalo obžalobu na Maxe K-a pro tento podvod spáchaný na Robertu G-ovi. Přes ná-